

MBELA TI GBYA TI KODRO

NA MATANGA TI A TOUROUGOU TI CENTRAFRICA

Centrafricaines, Centrafricains, moléngué ti kodro
A watongolo ti a tourougou,
A kota wakamba ti a tourougou,
A tourougou kwé ti Centrafrica ;

Kékéréké, a ngangou tourougou ti Centrafrica a yèkè sara matanga ti ngou BALEOKOU NA OSSIO so koussala ti a tourougou a ba guigui na kodro ti é. Ndali ni é soro yénga oko ti gbouli na ndo ti kossala ti a tourougou ti é, na ya ti a ngangou kpalé so kodro ti é ayèkè hon na ya ni.

Ni la si, kozo ni kwé si é tonda ti matanga so, mbi so mbi yèkè kota mokonzi ti a tourougou ti Centrafrica kwé, ayèkè ndjoni mbi sara tènè na a tourougou kwé, ti fa na ala fini guèrè ti koussala ti a tourougou so mbi za ni ti mayi koussala ti ala.

Na ngou saki oko na ngbangbo gonya na baléomènè na oko(1961), a mbèni a molongué ti kodro ti é, a yéda ti mou pèko ti azo so asara koussala so kozo ni na ala tonga na : Georges KOUDOUKOU, Paul KOUDOUESSARA nga na DOMINIQUE KOSSEYO so lani, ata so kodro ti é awara dépendassi aninga pèpè, ala bata lani kodro na ya ti siriri. Ata so lani ala ngba masséka mè, ala sara koussala ti ala tongana ta tourougou, na bèoko; na mango tèrè, ala bata lani kodro ndjoni, na ya ti siriri.

Mais kozo ni ando, na tango ti OUBANGUI CHARI, a molengùè ti kodro ti yé a li na ya ti Bataillon de Marche N°2. Ala tiri lani bira ngangou ndali ti tènè ti siriri, na ndjoni douti ti azo kwé.

Ti tènè zo a sara yé tonga so , kanda lo yèkè na ngangou ti ka tèrè ti lo ndali ti ndjoni douti, na légué ti mayingo ti kodro ti lo.

A mbéni a ngangou tourougou ti kodro ti é mingui a sara tongaso; ala ka tèrè ti ala ndali ti kodro so. Ti a mbéni mbagué ti tèrè ti ala abouba na y a ti bira ndali ti siriri ti kodro so.

Ni la, mbi, kota mokonzi ti a tourougou ti Centrafrica, mbi gonda mingui a tourougou so kwé yé ti ngangou assi na ala ndali ti siriri na Centrafrica; nga mbi gonda mingui ala so kwé ando ayèkè na gounda ti ba ngô guigui ti kossala ti tourougou na kodro ti é, ala so a fa koussala ti a tourougou na ala so a ga na pèko ti ala si a ngba ti sara ni la so.

Lani kodro ti é Centrafrica a wara sabango ti lo na ndo ti dounia kwé, ndali ti a ngangou a molengué ti kodro ti é. Tongana so ala inga, lani, kodro ti é ayèkè kodro ti

siriri; a zo mingui ayé ti ga ti sara kodro na é; azo a éré lani kodro ti é Centrafrica atènè, Suisse ti Africa. A éré lani gbata ti Bangui atènè LACOQUETTE.

Mawa ni ayèkè so a si na mbéni ngoyi, zabolo ali na bè ti a mbéni a moléngué ti kodro so ayé ti mou kodro na ngangou na légué ti ngombé. A ga na a kpalé mingui na kodro ti é. A sara si azo ti kodro mingui a ba passi. Ya ti a tourougou ti kodro ti é a bouba bani-biani, na pékô ti a kpalé so.

Ayé so kwé a sara si mayingo ti kodro ti é akiri mingui na pèko. Mais yèkè na yèkè yé kwé a tonda ni ti ga ndjoni.

Aita ti mbi, a moléngué ti kodro

Na ndémbé so kodro ti é ayèkè hon na ya ti ayé ti ngangou mingui; ayèkè ti mbi, kota mokonzi ti a tourougou ti kodro, ti tissa a moléngué ti kodro kwé ti inga tènè na ndo ti ngangou koussala so a tourougou ti kodro ti é a tondani ti sara.

Mbi gonda mingui a ngangou tourougou ti kodro ti é so a kê kpale, so a yé gui ti sara ngangou koussala ndali ti siriri na kodro ti é.

Biani, yé so agbou bè ti é kwé la so, ayèkè tènè ti ndjoni douti nga na mayingo ti kodro ti é. A lingbi é kwé é londo tonga na zo oko é bata kodro ti é. Ndali ti kékéréké ti a moléngué ti é.

Tonga na é ba konongo ti kodro ti é, tonga na é ba siriri so adé ti kiri ndjoni na kodro ti é pèpè, tonga na é ba soungo maboko na gbé ti mbéti ti mango tèrè so la ni na Brazzaville é sou maboko da, alingbi é kê bira si é bata kodro ti é, na azo ti ya ni kwé si kodro ti é a mayi.

Ata so yé ni ayèkè ngangou, yèkè na yèkè a tourougou ti kodro ti é so a ma tongo mbéla ti a kota zo ti ala, a tondani ti kiri ti gbou koussala ti ala awè, na ti ndjoni mouango maboko ti aita ti bénodoguigui so mbi gbou ndémbé so ti gonda ala mingui.

A tourougou so lani a to ala na koussala na popo ti kodro ti Tchad, Soudan, nga na Centrafrica, so lani koussala ti ala akayi , la so ala yéda ti kiri ti gbou koussala ti ala na ndjoni bè. Mbi gonda ala mingui.

Na mbagué, a masséka NGBANGBO OUSSE NA BALEOKOU (250) so lani a manda kwa ti tourougou na Bouar nga na kodro ti Soudan, a li na ya ti koussala ti ala na lango balé oussé na ossio (24) ti nzé ti gnègnè so a hon.

A mbéni a tourougou so a yèkè na ya ti 1er Bataillon d'infanterie Territoriale (BIT 1) so amanda fini kodè ti kwa, akota zo ti ala a to ala na ya ti a kando ndé-ndé ti a tourougou.

Ti kanga légué na ngombé ti bira so amou ya ti kodro kwé, ndokwa ti gbéyongbya ti a tourougou a ounda na a azo so a ngba na ngombé ti bira na maboko ti ala kirikiri na ya ti kodro, ti kiri na ni na ndjoni bè ti ala. Ti ndémbé so a mbéni azo mingui a tonda ti kiri na ngombé so na bè ti ala awè.

Na yénga so ahon kozogbélègbya na gbéyongbya ti a tourougou a wara a kozo ngombé so a mbéni a ita ti ndjoni bè a yéda ti kiri na ni na bè ti ala wani; mbi gonda ala mingui . So ta sarango yé ti moléngué ti kodro la.

Na ya ti lango so a tourougou ti kodro ti é atonda ti koussala ti ala na légué ni. Amou légué na ndémbé so na kiringo ti siriri yèkè-yèkè nakodro ti é.

Mbi yèkè sara kwé si tondo ti kota boumbi ti a tourougou na ngou saki oko na ngbangbo gonbaya na balé gonbaya na omènè (1996) aba guigui ti mou légué na fini kodè ti koussala so mbi zia na séssé ti mou ngangou na a tourougou ti kodro ti é ti sara koussala ti ala na légué ni.

Kota kapa ti déngo gapa ti sorongo gbya ti kodro na a wabadalézo so aga ndourou ti tondani; a yèkè ndjoni é wara siriri si akwa ni a tamboula ndjoni.

Kota patara ti Bangui nga a ounda ti tènè é wara siriri kozo ni si é gwé na ya ti patara so.

Aita ti mbi,

Ta tènè biani, a yé ti ndjima mingui a si na a tourougou ti kodro ti é a FACA. Mè na ya ti ayé so kwé, ala kanga bè ti ala, ala ngba la kwé ti gbou koussala ti kodro ti ala.

La so ala kwé amou yanga ti kè tènè ti mara, tènè ti kangbingo tèrè. Ala kwé ayéda fadé so ti ga a ita oko. Ta pandé ni ayèkè so, la na la, é yèkè ba ala na gwéngó ti ala na kota boumbi so aéré ni rassemblement na KASSAI.

Yé so lasso é ngba ti pika patara na a kota zo ti bendo guigui ti sara ndali ti a tourougou ti é, a yèkè ti mou na ala a gbakourou ti koussala. Na ngangou ti Nzapa, Yéké na Yéké è ké ouara andè pokò ti ounda ti é so.

Aita ti mbi,

Mbi ounda na azo oko-oko ti douti na bè ti moléngué ti kodro. Ti yé kodro ti lo.

Mbi yinga, na ya ti a kpalé so ati na ya ti kodro ti é so, a mbéni a tourougou a mou ngombé ti koussala ti ala, assara na sioni mingui na a ita ti ala, a moléngué ti kodro.

A lingbi ala hinga a téne a tourougou ayèkè azo ti batango kodro nga na a zo ti kodro kwé. Tourougou alingbi ti sara sioni na zo séngué-séngué pèpè. So a ké sioni kodè.

Ni la, ti ndémbé so ngoyi ti pardon aga awè. A lingbi é kwé é ounda pardon na popo ti é.

E yé da na bougbingo tèrè nga na léngo songo.

Na ounzingo tènè ti mbi, mbi ounda naé yé kouè ti mou Yènga oko ti gbou li na ndo ti angangou koussala ti a tourougou ti kodro ti é, na ndo ti kota mama tènè so a tènè: E kiri é lé songo na a tourougou ti é.

Mbi mou ndjoni matanga na a tourougou kwé ti Centrfrica.

Singula mingui.